

Т.М. Попова, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

С.О. Ленерт, канд. техн. наук, докторант (*ХДУХТ, Харків*)

ОРГАНОЛЕПТИЧНА ОЦІНКА ЯКОСТІ КРУПИ З ГРЕЧКИ РІЗНИХ СОРТІВ, РАЙОНОВАНИХ В УКРАЇНІ

Серед великого асортименту крупи значною популярністю і великим попитом в Україні користується гречана крупа – корисний, поживний і дієтичний продукт, що повністю відповідає вимогам здорового харчування. Гречана крупа виробляється із зерна гречки шляхом відділення ядра від плодових оболонок. Для виробництва крупи використовують різні сорти гречки, які відрізняються морфологічними ознаками, господарсько-біологічними характеристиками, хімічним складом, якісними показниками. Тому актуальним є проведення оцінки якості крупи із гречки різних сортів, районованих в Україні.

Для дослідження якості крупи обрано наступні сорти гречки, вирощені на полях Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН України: Дощик, Українка, Ярославна, Космея, Дюймовочка, Квітник. Усі сорти являють собою перспективний сортовий матеріал гречки широкого спектра використання. Дослідження органолептичних показників проводили згідно з ГОСТ 26312.2-84. «Крупа. Методы определения органолептических показателей, развариваемости гречневой крупы и овсяных хлопьев».

Якість крупи визначали за зовнішнім виглядом, кольором, смаком, запахом і консистенцією після варіння. Результати визначення органолептичних показників гречаної крупи залежно від сортової специфіки гречки, з якої виготовлена крупа, наведено в таблиці.

За зовнішнім виглядом гречана крупа являє собою розсипчасту масу ядер тригранної форми з гострими або тупими гранями жовто-коричневого кольору різних відтінків. Крупа з гречки сорту Дощик має найтемніший колір, більш світлим відтінком характеризується крупа сортів Українка та Квітник.

Смак і запах – важливі показники якості круп. Усі досліджені зразки характеризуються притаманними для них смаком і запахом, без ознак затхлості та плісняви, без сторонніх присмаку та запаху. Але найбільш яскраво вираженими, найхарактернішими є смак і запах у круп із гречки сортів Космея та Квітник.

Установлено відмінності в зразках під час визначення консистенції крупи після варіння. Найкращі органолептичні показники готової каші відзначаються у крупи з гречки сортів Українка, Космея і Квітник.

Органолептична оцінка крупи з гречки різних сортів

Сорт гречки	Показники		
	Колір	Запах та смак	Консистенція після варіння
Дощик	Темно-кремовий з ледь помітним коричневим відтінком, однорідний	Характерні, помірно виражені, прісний смак із дещо трав'янистим запахом	В'язка, зерна повністю набрякли, втратили форму, злипаються
Українка	Світло-кремовий із вираженим зеленуватим відтінком, нерівномірний	Слабо виражені, притаманні гречаний крупі, без запіснєвілого та затхлого запаху	Розсипчаста, зерна зберегли форму, легко відокремлюються одне від одного
Ярославна	Жовто-кремовий із вираженим рожевуватим відтінком	Достатньо виражені, але з дещо відчутним лежалим присмаком	Недостатньо розсипчаста, зерна частково розварені, злипаються
Космея	Нерівномірний, кремовий із різними відтінками, з ледь помітним жовтуватим відтінком	Яскраво виражені, чисті, приємний смак із солодкаватим присмаком, без затхлого та лежалого запаху	Розсипчаста, зерна м'які, добре зварені, зберегли форму, легко відокремлюються одне від одного
Дюймовочка	Нерівномірний жовто-кремовий, зустрічаються окремі зерна з зеленуватим відтінком	Притаманні гречаний крупі, помірно виражені, чисті, без стороннього присмаку та запаху	Нерозсипчаста, дещо в'язка, зерна повністю набрякли, м'які, деякі втратили свою форму
Квітник	Однорідний, світло-кремовий із помітним зеленуватим відтінком	Характерні, яскраво виражені, без сторонніх присмаків та запахів, без ознак плісняви	Розсипчаста, однорідна, складається з цілих зерен м'якої консистенції

Таким чином, у ході оцінювання якості крупи із гречки різних сортів не виявлено порушень показників якості. Усі зразки відповідають вимогам НТД або мають незначні відхилення в межах допустимих норм. За результатами визначення показників якості з урахуванням кулінарних властивостей лідерами є крупа з гречки сортів Космея і Квітник.